

ע"פ 2207/18 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 2207/18

ע"פ 2250/18

לפני: כבוד השופטת ע' ברון
כבוד השופט י' אלרון
כבוד השופט ע' גרוסקופף

המערער ב-ע"פ 2207/18
והמשיב ב-ע"פ 2250/18:

פלוני

נגד

המשיבה ב-ע"פ 2207/18
והמערער ב-ע"פ 2250/18:

מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת
ב-תפ"ח 28192-05-16 מיום 31.01.2018 שניתן על
ידי סגנית הנשיא השופטת א' הלמן והשופטים: י'
שטרית ו-ס' דבור

תאריך הישיבה: ט' בסיון התשע"ט (12.06.2019)

בשם המערער ב-ע"פ 2207/18
והמשיב ב-ע"פ 2250/18:

עו"ד סנאח'יר, עו"ד ענן ח'יר

בשם המשיבה ב-ע"פ 2207/18
והמערער ב-ע"פ 2250/18:

עו"ד קובי מושקוביץ

פסק-דין

השופט י' אלרון:

1. נקדים ונציין כי תחילה עמדו בפנינו שני ערעורים על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת בתפ"ח 28192-05-16 (סגנית הנשיא א' הלמן והשופטים: י' שיטרית ו-ס' דבור) מיום 3.10.2017 ומיום 31.1.2018 בהתאמה, בגדרם הורשע המערער בע"פ 2207/18 והמשיב בערעור בע"פ 2250/18 (להלן: המערער) בשורת עבירות מין ואלימות שביצע בבת זוגו, והושתו עליו עונש של 7 שנות מאסר בפועל ועונשי מאסר על תנאי. כן קבע בית המשפט כי המערער יפצה את המתלוננת בסך 30,000 ש"ח.
2. בתום שמיעת טיעוני הצדדים הודיעו באי-כוחם כי הם אינם עומדים על הערעורים שהגישו ככל שאלה סבים על הכרעת הדין. משכך, ניתן פסק דין חלקי הדוחה את שני הערעורים על הכרעת הדין, ומותיר על כנם את הערעורים ההדדיים על גזר הדין.
- כתב האישום
3. נגד המערער הוגש כתב אישום אשר ייחס לו עבירות אינוס, לפי סעיפים 345(א)(1), 345(ב)(3) ו-345(ב)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ביצוע מעשה סדום, לפי סעיפים 347(ב), 345(א)(1) ו-345(ב)(3) לחוק העונשין; ביצוע מעשה מגונה, לפי סעיפים 348(ב) ו-345(א)(1) לחוק העונשין; וכן תקיפת בת זוג, לפי סעיפים 379 ו-382(ב)(1) לחוק העונשין.
4. על פי המפורט בכתב האישום המערער והמתלוננת, צעירה כבת 19, נישאו בשנת 2016. מיד לאחר נישואיהם נהג המערער במתלוננת "באופן שתלטני" והטיל עליה איסורים ומגבלות. בין היתר, אסר עליה לבקר את בני משפחתה או לקיים קשר עם גברים מבני משפחתה; בדק את מכשיר הטלפון הנייד שלה ואילץ אותה לאפשר לו להאזין לשיחותיה עם אחותה.
5. ימים ספורים לאחר חתונתם, החל המערער לקיים יחסי מין עם המתלוננת בתדירות גבוהה, לעיתים מספר פעמים ביום, ללא הסכמתה החופשית ותוך הפעלת אלימות כלפי המתלוננת. המערער נהג להכות את המתלוננת לצבט אותה בין היתר בפטמותיה ולתפוס וללחוץ בחוזקה בחזה, באופן שגרם להכאבים עזים. בשתי הזדמנויות ניסה המערער להחדיר את איבר מינו לפי הטבעת שלה וכשהתנגדה לכך, החדיר את איבר מינו לאיבר מינה שלא בהסכמתה (להלן: אירועי תחילת הנישואין).
6. עוד תואר כי ביום 1.4.2016 יום חתונת אחות המערער, סטר המערער למתלוננת בפניה שלא נענתה מיד לבקשתו לגהץ את בגדיו ואמר לה ש"אם היא משחקת עמו היא צריכה לסבול". בעקבות זאת אמרה המתלוננת לאחי המערער שהיא רוצה לחזור לבית הוריה ולאחר שהאח עזב את הבית תפס המערער בחוזקה בפניה של המתלוננת ואמר לה ש"היא עושה הרבה צחוק". כמו כן לאחר שקיימה המתלוננת שיחת טלפון עם אחיה במהלכה פרצה בבכי סטר המערער למתלוננת ואמר לה "את מתחילה לשחק איתי אז תסבלי".

באותו הלילה סירבה המתלוננת לבקשת המערער לקיים עמו יחסי מין והלה בתגובה נשך אותה בחוזקה בבטנה התחתונה, בירכה, בצווארה ובחזה והחדיר את איבר מינו לאיבר מינה תוך שהניח כרית על פניה של המתלוננת על מנת להחליש את צעקותיה. המערער הניח למתלוננת רק לאחר שבא על סיפוקו פעמיים או שלוש. כתוצאה ממעשים אלו נגרמו למתלוננת סימני חבלה בחלקי גופה השונים ונגרמה לה הפרשה בפטמה (להלן: אירוע ליל החתונה).

7. יומיים לאחר מכן נסעו המערער והמתלוננת לחופשת "ירח דבש" בטורקיה ושהו שם בין התאריכים 10.4.2016-3.4.2016.

על פי המתואר בכתב האישום בלילה הראשון של "ירח הדבש" קיימו המערער והמתלוננת יחסי מין במהלכם נשך המערער את פטמותיה של המתלוננת חרף צעקותיה. למחרת היום כשסיפרה המתלוננת למערער כי החל לה המחזור החודשי, משך המערער בפיטמתה ונשך אותה בצווארה.

ביום 9.4.2016 אילץ המערער את המתלוננת לקיים עמו יחסי מין והחדיר בכוח את איבר מינו לאיבר מינה. במהלך קיום יחסי המין נשך המערער את המתלוננת במקומות שונים בגופה והיא צרחה מכאב. לאחר מכן סובב המערער את המתלוננת על בטנה ועל אף התנגדותה ותחנוניה פישק את רגליה והחדיר בכוח את איבר מינו לפי הטבעת שלה, עד שבא אל סיפוקו. לאחר מכן סובב המערער את המתלוננת על גבה והחדיר בכוח את איבר מינו לאיבר מינה תוך שחסם את פניה באמצעות כרית על מנת לחסום את זעקותיה (להלן: אירועי ליל החופשה).

עם תום מעשים אלו סירבה המתלוננת להתלוות למתלון לארוחת צהריים ובתגובה הכה אותה המערער בחוזקה סטר על פניה ונשך את צווארה. המתלוננת נפלה לרצפה והמערער בעט בה ברגל. המתלוננת נמלטה לחדר השירותים וכשיצאה ממנו נשכבה על הספה בחדר. בשלב זה ניגש המערער אל המתלוננת הוציא את איבר מינו והטיל את מימיו על פניה ועל גופה ויצא מן החדר. במצוקתה שקלה המתלוננת לשים קץ לחייה בעזרת סכין גילוח שהיה בחדרה.

8. עם שובם ארצה קיים המערער יחסי מין עם המתלוננת שלא בהסכמתה החופשית תוך שהבהיר לה כי זו "זכותו לפי הדת" (להלן: האירועים לאחר השיבה ארצה). המערער המשיך לנהוג באופן משפיל כלפי המתלוננת, עד שלא יכלה עוד לשאת זאת וביום 16.4.2016 עזבה את ביתו ושהה לבית הוריה.

9. כתוצאה ממעשים אלו נגרמו למתלוננת המטומות בחזה, בישבן, בידים, ברגליים ובגב. כמו כן נגרמה לה דלקת חריפה וזיהום פנימי בנרתיק המלווים בהפרשות מרובות. בנוסף חלה רגרסיה במצבה הנפשי והיא סבלה מנדודי שינה מתח ירידה במצב הרוח ובתיאבון, והיא אובחנה כסובלת מהפרעות חרדה ונזקקה לטיפול תרופתי.

פסק דינו של בית המשפט המחוזי

10. לאחר שמיעת ראיות, מצא בית המשפט המחוזי את גרסת המתלוננת "מהימנה ואמינה, עקבית וסדורה" וקבע כי היא נתמכת גם בראיות נוספות, בעוד שגרסת המערער נדחתה בהיעדר מהימנות ובהיותה רווית סתירות.
- בית המשפט המחוזי הרשיע את המערער בעבירת אינוס, לפי סעיף 345(א)(1) יחד עם סעיף 345(ב)(3) לחוק העונשין, בגין האירוע מליל החתונה וקבע כי המערער גרם במעשיו חבלות למתלוננת.
- בנוסף הרשיע בית המשפט המחוזי את המערער בביצוע מעשה סדום לפי סעיף 347(ב) יחד עם סעיפים 345(א)(1) ו-345(ב)(3) לחוק העונשין, בגין החדרת איבר מינו של המערער לפי הטבעת של המתלוננת בליל החופשה ובעבירת אינוס בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 345(א)(1) יחד עם סעיפים 345(ב)(3) ו-345(ב)(4) לחוק העונשין בגין החדרת איבר מינו של המערער לאיבר מינה של המערער בליל החופשה לאחר שביצע בה מעשה סדום. נקבע כי במעשים אלו גרם המערער לחבלות למתלוננת.
- כמו כן המערער הורשע בתקיפת בת זוג לפי סעיפים 379 ו-382(ב)(1) לחוק העונשין בגין הכאתו את המתלוננת במספר הזדמנויות במהלך תקופת נישואיהם.
11. לצד זאת זיכה בית המשפט המחוזי את המערער מביצוע עבירות אינוס בגין אירועי תחילת הנישואין; בגין מעשיו בלילה הראשון של חופשת "ירח הדבש"; ובגין קיום יחסי המין בין המערער למתלוננת בפעם הראשונה בליל החופשה.
- כמו כן זוכה המערער מביצוע מעשה מגונה במתלוננת בגין כך שמשך בפטמותיה ונשך אותה בצווארה, שכן לא הוצגה עדות סדורה ממנה ניתן ללמוד כי המעשים בוצעו בהיעדר הסכמתה החופשית של המתלוננת.
12. בגזר דינו קבע בית המשפט המחוזי מתחם עונש הולם אחד לכלל האירועים בהם הורשע המערער ודן בפגיעה הממשית בערכים החברתיים המוגנים כתוצאה ממעשיו- הגנה על שלום גופו של אדם, כבודו ותחושת הביטחון שלו.
- באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ציין בית המשפט את מידת הפגיעה הרבה שנגרמה למתלוננת כתוצאה ממעשי המערער והדגיש כי העבירות בוצעו לשם סיפוק צרכי המיניים ומאוויו וכשהוא מתעלם מהסבל הרב שהוא גורם למתלוננת במעשיו.
- משכך ובהתחשב במדיניות הפסיקה הנוהגת בנסיבות דומות קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם את מעשי המערער נע בין 6 ל-13 שנות מאסר בפועל.
13. בגזירת עונשו של המערער בתוך המתחם שקל בית המשפט לחומרא את העובדה כי המערער לא לקח אחריות למעשיו ולא הביע חרטה עליהם. מנגד התחשב בית המשפט לקולא בגילו הצעיר של המערער, בעברו הפלילי הנקי ובהיותו נתון במעצר מזה כשנה ושמונה חודשים.

14. לנוכח כל זאת בחר בית המשפט למקם את עונשו של המערער "בצדו הנמוך של המתחם, אך לא בצדו הקיצון" והטיל עליו את העונשים המפורטים בפסקה 1 לעיל.

15. המערער הגיש כאמור ערעור הן על הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי הן על חומרת גזר הדין ואילו המשיבה בע"פ 2207/18 והמערער בע"פ 2250/18 (להלן: המשיבה) הגישה כאמור ערעור הן על זיכוי של המערער מחלק מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום כמפורט לעיל והן על קולת העונש.

16. כפי שצוין לעיל לאחר ששמענו את טיעוני הצדדים בדיון שנערך לפנינו ביום 12.6.2019, ובעקבות המלצת בית המשפט הודיעו הצדדים כי הם אינם עומדים עוד על הערעורים על הכרעת הדין. לנוכח הודעת הצדדים, ניתן ביום 12.6.2019 פסק דין חלקי בו נדחו הערעורים על הכרעת הדין. נותר לנו אפוא להכריע בערעורי הצדדים על גזר הדין ולמלאכה זו נפנה עתה.

טענות הצדדים בערעורים על גזר הדין

17. לטענת המערער העונש שנגזר עליו הוא "קיצוני בחומרתו" לנוכח מדיניות הענישה הנוהגת באופן המצדיק את התערבותו של בית משפט זה. נטען כי בית המשפט המחוזי לא לקח בחשבון את נסיבותיו המקלות של המערער ובהן גילו צעיר והיעדר עבר פלילי.

עוד טוען המערער כי יש להקל בעונשו מאחר שהמעשים בהם הורשע נעשו באופן "המקרב את המעשה להגנה של טעות במצב דברים" לפי סעיף 34 לחוק העונשין, שכן סבר כי המתלוננת מסכימה למעשים. המערער מוסיף וטוען כי בית המשפט החמיר בעונשו בשל המעשים שביצע במתלוננת בליל החופשה שעה שבהכרעת הדין נאמר כי לא ניתן לקבוע שיחסי המין שהתקיימו בפעם הראשונה בליל החופשה היו בניגוד לרצונה של המתלוננת.

18. מנגד המשיבה סבורה כי יש להחמיר בעונשו של המערער שכן העונש שהושת עליו אינו מבטא כראוי את מידת החומרה שבמעשי האינסוף ובמעשה הסדום בהם הורשע. המשיבה טוענת כי אירועי ליל החופשה לבדם-במהלכם אנס המערער את המתלוננת וביצע בה מעשה סדום- מצדיקים עונש חמור מזה שנגזר על המערער.

בנוסף נטען כי לא ניתן משקל הולם בעת גזירת הדין לפגיעה הקשה שחוותה המתלוננת כתוצאה ממעשי המערער ולכך שהמערער לא קיבל כל אחריות על מעשיו.

דיון והכרעה

18. לאחר שעיינו בנימוקי הערעור ושמענו את טענות הצדדים, באנו לכלל מסקנה כי דין ערעורו של המערער על חומרת העונש להידחות, בעוד שדין ערעורה של המשיבה על קולת העונש להתקבל.

19. הגם שככלל אין זה מדרכה של ערכאת ערעור להתערב בעונש שהושת על ידי הערכאה הדיונית, אנו סבורים כי עניינו של המערער מצדיק את התערבותנו במידת העונש שנגזר עליו שכן בנסיבות העניין דן עונש זה אינו משקף כראוי את חומרת המעשים שביצע במתלוננת.

19. לא ניתן להמעיט בחומרת מעשיו של המערער אשר אמלל את חייה של המתלוננת הצעירה לאורך החודש הראשון לנישואיה ואף בזמן "חופשת ירח הדבש" בה שהו יחד. במהלך תקופה זו הכה המערער את המתלוננת בברוטליות במספר הזדמנויות – פעמים במהלך קיום יחסי מין בניגוד לרצונה וכשהיא מתחננת שיחדול ממעשיו ופעמים "סתם" מאחר שלא מילאה את רצונה מהר די הצורך או נהגה בניגוד להנחיותיו המגבילות והמצרות את צעדיה.

המערער אנס את המערערת בניגוד לרצונה פעם אחר פעם, באכזריות רבה, תוך שימוש באלימות קשה וביצע בה מעשי סדום. משהתנגדה לסור למרותו הטיל המערער את מימיו על המתלוננת ובכך הוסיף לבזותה ולרמוס את כבודיה.

21. בית משפט זה עמד לא אחת בפסיקותיו על החומרה היתירה הטמונה בעבירות מין. נקבע כי עבירות אלו "לא רק פגיעה פיסית גלומה בהן, אלא פגיעה נפשית ורמיסת כבודה של הקורבן כאדם" (ע"פ 701/06 פלוני נ' מדינת ישראל (4.7.2007); וראו גם: ע"פ פלוני נ' מדינת ישראל (2.12.2018)).

חומרה יתירה ישנה בעבירות מין ובמעשי אלימות המתבצעים במסגרת התא המשפחתי המצומצם. דווקא במסגרת אינטימית זו מועצמת הפגיעה בכבודו בגופו ובנפשו של הקרבן, אשר סופג את הפגיעה מצד אלו האמורים להיות הקרובים לו ביותר (וראו: ע"פ 2684/16 פלוני נ' מדינת ישראל (26.10.2017); ע"פ 6313/11 פלוני נ' מדינת ישראל (1.12.2013) (להלן: ע"פ 6313/11)).

מהפסיקה אף עולה נטייה ברורה להחמיר בענישה במקרי אלימות פיזית ומינית המתבצעים במסגרת התא המשפחתי ובפרט במצבים בהם רמת האלימות הפיזית והמינית הינה גבוהה במיוחד, וכאשר מעשי האלימות נמשכים לאורך זמן (ראו למשל: ע"פ 5760/14 פלוני נ' מדינת ישראל (3.6.2015); ע"פ 6313/11).

22. בנסיבות אלו – בהן ביצע המערער בבת זוגו מעשי אלימות מינית ופיזית חמורים במשך תקופה של כחודש ימים העונש שנגזר עליו הוא נמוך בצורה משמעותית מן הראוי.

בה בעת אין בידינו לקבל את טענות המערער לפיהן יש להפחית מעונשו מאחר שמעשיו נעשו במצב הקרוב להגנת "טעות במצב הדברים" לפי סעיף 34 לחוק העונשין וזאת בשל הסכמתה הלכאורית של המתלוננת לקיום יחסי מין.

ראשית, בית המשפט המחוזי בחן בפסק דינו באופן זהיר את מכלול חומר הראיות והרשיע את המערער רק במקרים בהם הוכח למעלה מכל ספק סביר כי ביצע את העבירות במתלוננת וכפה עליה יחסי מין בניגוד לרצונה.

שנית, אף אם המתלוננת נתנה הסכמתה לקיום יחסי מין בפעם הראשונה בליל החופשהואנו מסופקים אם עשתה כן מרצונה החופשי, הסכמה זו לא היוותה בשום פנים ואופן מתן רשות למערער לבצע במתלוננת מעשה סדום ואונס לאחר מכן.

23. בחירתו של המערער שלא לעמוד על ערעורו לעניין הכרעת הדין, מלמדת עלקבלת אחריות מסוימת למעשיו ומצאנו לנכון להתחשב בכך. בקביעת מידת העונש התחשבנו גם בכלל לפיו ערכאת הערעור לא תמצה את הדין עם נאשם (וראו למשל ע"פ 2249/18 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 20 (11.11.2018)).

24. התוצאה היא כי ערעור המערער על חומרת העונש נדחה וערעור המשיבה על קולת העונש מתקבל במובן זה שעונש המאסר בפועל אשר הוטל על המערער יעמוד על 8.5 שנות מאסר בפועל, שיימנו מיום מעצרוכאמור בפסק דינו של בית המשפט המחוזי. יתר רכיבי העונש יותרו על כנם.

ניתן היום, י"ז בסיון התשע"ט (20.6.2019).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת